TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Innovaatio- ja yritysrahoitusosasto
Mikko Huuskonen

VASTINE

28.1.2019

Nina Santaharju, valtiovarainministeriö

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle tavaramerkkilaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi sekä tavaramerkkioikeudesta tehdyn Singaporen sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi (HE 201 / 2018 vp)

Perustuslakivaliokunta antoi 22.1.2019 lausuntonsa PeVL 53/2018 vp otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä. Perustuslakivaliokunnan lausunnon johdosta työ- ja elinkeinoministeriö lausuu kunnioittavasti seuraavaa. Tämä lausunto korvaa 19.12.2018 annetun lausunnon. Lausunto on laadittu yhteistyössä oikeusministeriön kanssa.

1. Tavaramerkkihakemuksen raukeaminen ja käsittelyn jatkaminen

Esityksen 21 §:n mukaan, jos tavaramerkkihakemuksessa olisi ollut puutteita tai siihen olisi kohdistunut hylkäysperusteita, Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) olisi lähettänyt hakijalle kehotuksen. Jos hakija ei olisi vastannut määräajassa kehotukseen mitään, tavaramerkkihakemus olisi rauennut, mistä olisi lähetetty hakijalle ilmoitus. Ilmoitus ei olisi ollut valituskelpoinen päätös, mutta hakija olisi voinut pyytää hakemuksen käsittelyn jatkamista esityksen 22 §:n mukaisesti.

Perustuslakivaliokunta katsoi, että ehdotettu sääntely on merkityksellistä perustuslain 21 §:n kannalta, jossa säädetään oikeudesta saada asia käsitellyksi asianmukaisesti lain mukaan toimivaltaisessa viranomaisessa ja oikeudesta saada perusteltu päätös. Jotta tavaramerkkilakiehdotus voitaisiin käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä, perustuslakivaliokunta katsoi, että hakemuksen raukeamista koskevaa sääntelyä on välttämätöntä muuttaa niin, että raukeamisen edellytyksenä on hakijan nimenomainen tahdonilmaisu asian silleen jättämisestä tai niin, että PRH tekee valituskelpoisen päätöksen hakemuksen raukeamisen johdosta.

Se, että hakija ilmoittaisi PRH:lle, että hän haluaisi tavaramerkkihakemuksensa raukeavan, olisi lienee varsin epärealistista. Hakemuksen raukeamisessa kyse on tilanteesta, jossa hakija ei ole vastannut PRH:n alkuperäiseenkään kehotukseen määräajassa mitään. On epätodennäköistä, että PRH tavoittaisi hakijan ja saisi tältä nimenomaisen tahdonilmaisun raukeamisesta, joten perustuslakivaliokunnan lausunnon huomioiden ainoaksi vaihtoehdoksi jää, että sääntelyä muutetaan siten, että hakija saa tällaisissa tilanteissa valituskelpoisen päätöksen.

Työ- ja elinkeinoministeriö kunnioittavasti esittää säännöksiä muutettavaksi alla esitellyllä tavalla. Alla ovat myös perusteluluonnokset esitettävälle sääntelylle. Esitetty sääntely johtaisi siihen, että hakija saisi tavaramerkin hakemuskäsittelyssä aina kaikissa tilanteissa PRH:lta valituskelpoisen päätöksen. Tämän muutoksen johdosta raukeamista koskevalle sääntelylle ei olisi enää tarvetta.

21 § Puutteellisen hakemuksen käsittely

Jos hakemus ei täytä 16–19 §:ssä säädettyjä edellytyksiä tai jos rekisteröintiin kohdistuu 12–13 §:n mukainen hylkäysperuste, Patentti- ja rekisterihallitus asettaa kahden kuukauden määräajan puutteen korjaamista, lausunnon antamista ja selvityksen esittämistä varten.
Jollei hakija asetetun määräajan kuluessa anna lausuntoansa, esitä selvitystä tai korjaa puutteellisuutta, hakemus ~~raukeaa~~ **jätetään sillensä** kehotetuilta osin. **Muutoksenhakuun sillensä jättämisestä koskevasta päätöksestä sovelletaan, mitä Patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain (578/2013) 6 §:ssä säädetään.** ~~Raukeamisesta lähetetään hakijalle ilmoitus, joka ei ole valituskelpoinen päätös.~~ **Hakija voi myös pyytää käsittelyn jatkamista siten kuin 22 §:ssä säädetään.**
Jos rekisteröimiselle on olemassa este hakijan antaman lausunnon tai selvityksen jälkeenkin, hakemus hylätään näiltä osin. Patentti- ja rekisterihallitus voi kuitenkin antaa uuden kehotuksen, jos siihen on aihetta.

22 § Hakemuksen käsittelyn jatkaminen

~~Rauenneen~~ **Jollei hakija puutteen korjaamista, lausunnon antamista ja selvityksen esittämistä varten asetetun määräajan kuluessa anna lausuntoansa, esitä selvitystä tai korjaa puutteellisuutta,** hakemuksen käsittelyä ~~voidaan jatkaa~~ **kuitenkin jatketaan**, jos hakija kahden kuukauden kuluessa ~~puutteen korjaamista, lausunnon antamista ja selvityksen esittämistä varten~~ asetetun määräajan päättymisestä:
1) pyytää käsittelyn jatkamista;
2) pyynnön yhteydessä antaa lausuntonsa, esittää selvitystä tai korjaa puutteellisuudet; ja
3) suorittaa käsittelyn jatkamisesta määrätyn maksun pyynnön yhteydessä.

44.2 § Merkitsemis- ja muutospyynnöt

Jos pyyntö on puutteellinen tai pyynnön esittäjä ei suorita pyynnöstä säädettyä maksua, Patentti- ja rekisterihallitus asettaa kahden kuukauden määräajan puutteen korjaamista, lausunnon antamista ja selvityksen esittämistä varten. Pyynnön käsittelyssä noudatetaan, mitä 21 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään puutteellisen hakemuksen ~~raukeamisesta ja~~ **sillensä jättämisestä** ja hylkäämisestä sekä mitä 22 §:ssä säädetään ~~rauenneen~~ hakemuksen käsittelyn jatkamisesta.

Perusteluluonnos:

Hallituksen esityksen HE 201/2018 vp tavaramerkkilain 21 ja 22 §:ää ehdotetaan muutettavan perustuslakivaliokunnan lausunnossa 53/2018 vp esitettyjen huomioiden johdosta siten, että hakija saisi kaikissa tilanteissa viranomaiselta valituskelpoisen päätöksen. Jos hakija ei määräajassa vastaisi Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) hänelle toimittamaan kehotukseen, tavaramerkkihakemus jäisi sillensä. PRH laatisi sillensä jättämisestä päätöksen, josta hakijalla olisi valitusoikeus markkinaoikeuteen. Tämä vastaisi voimassa olevan tavaramerkkilain mukaista menettelyä. Voimassa olevasta laista poiketen hakemus jäisi sillensä vain kehotetuilta osin, kuten esityksessä alun perin esitetiin myös raukeamisen osalta. Päätös sillensä jättämisestä poikkeaa luonteeltaan tavanomaisista, asiasisältöisistä hallintopäätöksistä. Sen voidaan kuitenkin katsoa täyttävän hyvään hallintoon kuuluvat päätöksen sisältöä koskevat edellytykset, sillä siitä kävisi ilmi, kuka on tehnyt päätöksen, milloin päätös on tehty, kehen päätös kohdistuu sekä mikä on ratkaisu ja mitkä sen perustelut. Hakijan oikeusturvan kannalta on huomattava, että hakijalle on jo PRH:n kehotuksella annettu tietoon hakemuksen puutteellisuudet, niiden korjaamiseksi edellytetyt toimet sekä näiden määräaika ja uhka hakemuksen sillensä jättämisestä. Hakemuksen sillensä jättämisen jälkeen hakija voisi joko voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti hakea valittamalla muutosta päätökseen sillensä jättämisestä tai pyytää hakemuksen käsittelyn jatkamista 22 §:n mukaisesti. Käsittelyn jatkamista pyytänyt hakija saisi viranomaiselta asiaratkaisun ja voisi tarvittaessa muutoksenhaun kautta saattaa tuomioistuimen arvioitavaksi, miksi hakemus ei ole kehotetuilta osin lain edellytysten mukainen tai millä perusteella siihen kohdistuu hylkäysperuste. Hakija voisi siis kaikissa tilanteissa halutessaan saada asiassaan varsinaisen asiasisältöisen ratkaisun ja saattaa asiansa tuomioistuimen käsiteltäväksi. Käytännössä hakijan oikeus

käsittelyn jatkamiseen tarkoittaisi tosiasiassa parannusta hakijan oikeusturvaan nykyiseen sääntelyyn nähden.

Esitettyä 21 §:ää ehdotetaan lisäksi täydennettävän viittauksella 22 §:ään, jonka mukaan hakijalla olisi mahdollisuus pyytää tavaramerkkihakemuksen käsittelyn jatkamista. Viittaus olisi informatiivinen ja menettelyjen kulkua selkeyttävä. Sillensä jättämistä koskevasta päätöksestä tehtävän valituksen sijaan tai lisäksi hakijalla olisi siis mahdollisuus pyytää myös käsittelyn jatkamista 22 §:n mukaisten edellytysten täyttyessä. Jos samanaikaisesti olisi vireillä sekä valitus sillensä jättämistä koskevasta päätöksestä markkinaoikeudessa että käsittelyn jatkamispyyntö PRH:ssa, PRH:n tulisi odottaa, että valitus olisi lainvoimaisesti ratkaistu. Ehdotettujen muutosten johdosta hakemus ei missään tilanteessa raukeaisi, vaan hakija saisi aina menettelyjen lopputuloksena PRH:lta valituskelpoisen päätöksen. Tämän vuoksi maininnat raukeamisesta poistettaisiin 21 ja 22 §:stä sekä esityksen 44 §:n 2 momentista.

2. Teollisoikeusrikos, tavaramerkkirikkomus ja mallioikeusrikkomus

Hallituksen esityksessä esitetään muutoksia teollisoikeusrikosta koskevaan rikoslain 49 luvun 2 §:ään sekä mallioikeusrikkomusta koskevaan mallioikeuslain 35 b §:ään. Tavaramerkkirikkomuksesta säädettäisiin tavaramerkkilain 74 §:ssä. Esityksen mukaan säännöksiä olisi muutettu siten, että ne kattaisivat myös EU:n laajuiset tavaramerkki- ja mallioikeudet. Muutoin esitetyt säännökset olisivat vastanneet sisällöllisesti voimassa olevia säännöksiä.

Perustuslakivaliokunta katsoi lausunnossaan, että esitetyt säännökset ovat niin sanottuja blankorikossäännöksiä, joihin on laillisuusperiaatteeseen liittyvistä syistä syytä suhtautua torjuvasti. Perustuslakivaliokunta on pitänyt blankorikossääntelyn täsmentämistä edellytyksenä lakiehdotuksen käsittelylle tavallisen lain säätämisjärjestyksessä. Jotta lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä, perustuslakivaliokunta katsoi, että tavaramerkki- ja mallioikeusrikkomusta sekä teollisoikeusrikosta koskevaa sääntelyä ”tulee täsmentää viittauksilla niihin lakien säännöksiin, joiden rikkomisesta on kyse ja kuvaamalla laissa rikkomuksen tai rikoksen tunnusmerkistötekijöitä ehdotettua tarkemmin”.

Perustuslakivaliokunnan lausunto huomioiden työ- ja elinkeinoministeriö kunnioittavasti esittää edellä mainittuja säännöksiä muutettavaksi alla esitellyllä tavalla. Ministeriön näkemyksen mukaan alla esitetyt säännökset täyttävät perustuslakivaliokunnan asettamat edellytykset lakiehdotusten käsittelemiselle tavallisen lain säätämisjärjestyksessä. Tavaramerkkilain 74 §:ää ja rikoslain 49 luvun 2 §:ää täsmennettäisiin kansallisten tavaramerkkien osalta pykäläviittauksin. Vastaavasti mallioikeuslain 35 b §:ää esitetään täydennettävän viittauksilla kansallisten mallioikeuksien osalta yksinoikeutta koskeviin pykäliin. EU-tavaramerkkien ja yhteisömallien osalta työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että artiklaviittaukset eivät laillisuusperiaatteen mukaisesti selkeyttäisi säännöstä, vaan päinvastoin tekisivät siitä vaikeammin tulkittavan. EU-tavaramerkkien osalta säännöksessä tulisi viitata vähintään 1, 6, 9–11 ja 13–17 artikloihin, EU-yhteisömerkkejä koskevaan 74 artiklaan, EU-tarkastusmerkkejä koskevaan 83 artiklaan, Euroopan unionin nimeäviä kansainvälisiä rekisteröintejä koskeviin 182 ja 189 artikloihin ja Euroopan unionin nimeäviä kansainvälisiä rekisteröintejä, joiden perustana on yhteisö- tai tarkastusmerkki, koskevaan 194 artiklaan. Lisäksi säännöksessä mahdollisesti tulisi viitata, tai ainakin arvioinnissa tulisi huomioida, EU-tavaramerkkien suojan alkamispäivää määrittävät hakemis- ja etuoikeuspäivää sekä aiemmuutta koskevat 32, 34–40 ja 191–192 artiklat. Vastaavasti kuin kansallisten tavaramerkkien osalta asiaan vaikuttaa myös 61 ja 138 artiklat tavaramerkin haltijan passiivisuudesta sekä 58–60 artiklat EU-tavaramerkin menettämisestä ja mitätöinnistä ja 62 artikla menettämisen ja mitätöinnin vaikutuksista. EU-yhteisömerkkien ja –tarkastusmerkkien osalta vaikutusta on 81–82 ja 91–92 artiklan mukaisilla täydentävillä menettämis- ja mitätöintiperusteilla ja EU:n nimeävien kansainvälisten rekisteröintien osalta 198 artiklalla. Lisäksi asian arviointiin vaikuttavat

sovellettavaa oikeutta koskeva 129 artikla, seuraamuksia koskeva 130 artikla ja tuomioistuimen toimivaltaa koskeva 134 artikla. Se, että teollisoikeusrikos- ja tavaramerkkirikkomussäännöksessä viitattaisiin 15–25 artiklaan ja joko säännöksissä tai muuten tulisi huomioida 14–24 muuta artiklaa, ei millään tavoin selkeyttäisi säännöksiä. Päinvastoin se tekisi niistä entistä vaikeammin tulkittavia. Vastaavista syistä työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että yhteisömalleja koskevat artiklaviittaukset eivät olisi lisättävissä mallioikeusrikkomussäännökseen tai teollisoikeusrikossäännöksen 3 kohtaan. Artiklaviittausten lisääminen säännöksiin ei laillisuusperiaatteen mukaisesti selventäisi säännöksiä. EU-tavaramerkkien ja yhteisömallien osalta sääntelyä ehdotetaan kuitenkin täsmennettävän kuvaamalla tarkemmin rikkomuksen ja rikoksen tunnusmerkistötekijöitä, mikä saattaa säännökset laillisuusperiaatteen mukaisiksi. On lisäksi huomioitava, että perustuslakivaliokunta lausunnossaan totesi, että ”Tavaramerkkirikkomusta, mallioikeusrikkomusta ja teollisoikeusrikosta koskevaa sääntelyä tulee täsmentää viittauksilla niihin lakien säännöksiin, joiden rikkomisesta on kyse”. Perustuslakivaliokunta ei edellyttänyt viittauksia säädöksien säännöksiin, vaan lakien säännöksiin. Alla esitetyt säännökset sisältävät perustuslakivaliokunnan edellyttämällä tavalla viittaukset lakien säännöksiin.

Tavaramerkkilain 74 §

Tavaramerkkirikkomus

Joka tahallaan loukkaa **3–9 §:n** mukaista yksinoikeutta tavaramerkkiin tai EU-tavaramerkkiasetuksen mukaista yksinoikeutta EU-tavaramerkkiin **käyttämällä samaa, samankaltaista, sekaannusvaaran aiheuttavaa tai olennaisilta ominaisuuksiltaan erottamattomissa olevaa merkkiä, tunnusta tai merkintää ilman tavaramerkin tai EU-tavaramerkin haltijan suostumusta tai tämän kiellon vastaisesti tai muulla tähän rinnastettavalla tavalla**, on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain 49 luvun 2 §:ssä tarkoitettuna teollisoikeusrikoksena, *tavaramerkkirikkomuksesta* sakkoon.

Rikoslaki 49 luvun 2 §

Teollisoikeusrikos

Joka tavaramerkkilain (/), patenttilain (550/1967), mallioikeuslain (221/1971), yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin annetun lain (32/1991), hyödyllisyysmallioikeudesta annetun lain (800/1991), kasvinjalostajanoikeudesta annetun lain (1279/2009), Euroopan unionin tavaramerkistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1001 tai yhteisömallista annetun Neuvoston asetuksen (EY) N:o 6/2002 säännösten vastaisesti ja siten, että teko on omiaan aiheuttamaan huomattavaa taloudellista vahinkoa loukatun oikeuden haltijalle, loukkaa:

1) tavaramerkkilain (/) **3–9 §:n** mukaista yksinoikeutta tavaramerkkiin **käyttämällä samaa, samankaltaista, sekaannusvaaran aiheuttavaa tai olennaisilta ominaisuuksiltaan erottamattomissa olevaa merkkiä ilman tavaramerkin haltijan suostumusta tai tämän kiellon vastaisesti tai muulla tähän rinnastettavalla tavalla**,

2) Euroopan unionin tavaramerkistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1001 mukaista yksinoikeutta EU-tavaramerkkiin **käyttämällä samaa, samankaltaista, sekaannusvaaran aiheuttavaa tai olennaisilta ominaisuuksiltaan erottamattomissa olevaa merkkiä, tunnusta tai merkintää ilman EU-tavaramerkin haltijan suostumusta tai tämän kiellon vastaisesti tai muulla tähän rinnastettavalla tavalla**,

3) yhteisömallista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 6/2002 mukaista yksinoikeutta yhteisömalliin **käyttämällä mallia hyväksi ilman yhteisömallin haltijan lupaa tai muulla tähän rinnastettavalla tavalla**,

4) patentin tuottamaa yksinoikeutta,

5) **mallioikeuslain (221/1971) 1, 5, 5 a–5 c ja 6 §:n mukaista** mallioikeutta **käyttämällä mallia hyväksi ilman mallioikeuden haltijan lupaa tai muulla tähän rinnastettavalla tavalla,**

6) oikeutta piirimalliin,

7) hyödyllisyysmallioikeutta tai

8) kasvinjalostajanoikeutta,

on tuomittava *teollisoikeusrikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Mallioikeuslaki 35 b §

Joka tahallaan loukkaa **1, 5, 5 a–5 c ja 6 §:n** mukaista mallioikeutta tai yhteisömallista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 6/2002 mukaista yksinoikeutta yhteisömalliin **käyttämällä mallia hyväksi ilman mallioikeuden tai yhteisömallin haltijan lupaa tai muulla tähän rinnastettavalla tavalla**, on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain 49 luvun 2 §:ssä tarkoitettuna teollisoikeusrikoksena, *mallioikeusrikkomuksesta* sakkoon.

Perusteluluonnos:

Hallituksen esityksessä HE 201/2018 vp tavaramerkkilakiin, rikoslakiin ja mallioikeuslakiin ehdotettuja rangaistussäännöksiä ehdotetaan muutettavan perustuslakivaliokunnan lausunnossa 53/2018 vp esitettyjen huomioiden johdosta siten, että säännöksiin lisättäisiin esityksessä ehdotettua tarkemmat luonnehdinnat rangaistavaksi tarkoitetuista teoista. Ehdotuksella ei ole tarkoitus muuttaa rangaistavan toiminnan alaa siitä, mikä se olisi ollut esityksenkin perusteella. Tämän sijaan tarkoituksena on aikaisempaa tarkemmin sanallisesti kuvata, minkälainen toiminta esimerkiksi ehdotetun tavaramerkkilain 74 ja 3–9 §:n perusteella olisi rangaistavaa. Rikosoikeudellinen suoja ei kuitenkaan missään tilanteissa saisi muodostua laajemmaksi kuin viitattujen säännösten mukainen tavaramerkin tai mallioikeuden haltijan siviilioikeudellinen suoja.

Ehdotetun tavaramerkkilain 3–9 §:n mukaisen yksinoikeuden tavaramerkkiin loukkauksessa voisi olla kysymys lähinnä saman, samankaltaisen, sekaannusvaaran aiheuttavan tai olennaisilta ominaisuuksiltaan tavaramerkistä erottamattomissa olevan merkin käyttämisestä ilman tavaramerkin haltijan suostumusta tai tämän säännöksiin perustuvan kiellon vastaisesti. Vastaavasti EU-tavaramerkkiasetuksen mukaisen yksinoikeuden loukkauksessa voisi olla kyseessä lähinnä saman, samankaltaisen, sekaannusvaaran aiheuttavan tai olennaisilta ominaisuuksiltaan tavaramerkistä erottamattomissa olevan merkin tai tunnuksen tai esimerkiksi EU-tavaramerkkiasetuksen 74 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun merkinnän käyttämisestä ilman EU-tavaramerkin haltijan suostumusta tai EU-tavaramerkkiasetuksen säännöksiin perustuvan kiellon vastaisesti. Koska esimerkiksi ehdotetun tavaramerkkilain 6 §:n 3 momentissa kysymys kuitenkin on käyttämisen kieltämisen sijasta tavaramerkin loukkausta valmistelevien toimenpiteiden kieltämisestä, rangaistavaa tulee olla myös toimiminen muulla merkin käyttämiseen rinnastettavalla tavalla. Siten toimimisesta muulla rinnastettavalla tavalla voisi olla kysymys esimerkiksi silloin, jos tavaramerkin haltijan asiaa koskevasta kiellosta huolimatta suoritetaan tavaramerkin loukkausta valmistelevia toimenpiteitä. Vastaavasti toimimisesta muulla käyttämiseen rinnastettavalla tavalla voisi olla kysymys esimerkiksi ehdotetussa tavaramerkkilain 7 §:n 1 momentissa tarkoitetussa toiminnassa, jossa rekisteröidyn tavaramerkin haltijan asiaa koskevasta kiellosta huolimatta tuodaan elinkeinotoiminnan yhteydessä tavaroita kolmannesta maasta Suomeen, vaikka tavaroita ei luovuteta vapaaseen liikkeeseen, jos niissä on merkki, joka on sama kuin kyseisiä tavaroita varten rekisteröity tavaramerkki, tai merkki, jota ei voida erottaa olennaisilta ominaisuuksiltaan tällaisesta tavaramerkistä. Rangaistavaa ei olisi tavaramerkkilain ja EU-

tavaramerkkiasetuksen perusteella sallituksi katsottava toiminta. Arvioidessa sitä, onko yksinoikeutta tavaramerkkiin loukattu, on asiassa lisäksi huomioitava muun muassa yksinoikeuden syntymiseen ja alkamisajankohtaan vaikuttavat tavaramerkkilain ja EU-tavaramerkkiasetuksen säännökset, tavaramerkin menettämistä ja mitätöintiä koskevat säännökset sekä tavaramerkin haltijan passiivisuutta koskevat säännökset.

Mallioikeuslain 1, 5, 5 a–5 c ja 6 §:n mukaisen mallioikeuden tai yhteisömallista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 6/2002 mukaisen yksinoikeuden yhteisömalliin loukkauksesta olisi kysymys tilanteissa, joissa mallia käytetään hyväksi ilman mallioikeuden haltijan lupaa tai sellaisella muulla tähän rinnastettavalla tavalla, jota voitaisiin pitää viitattujen mallioikeuslain pykälien tai asetuksen (EY) N:o 6/2002 vastaisena. Lupaa ei kuitenkaan lainkaan edellytetä esimerkiksi mallioikeuslain 6 §:n mukaisessa tilanteessa, jossa mallin rekisteröintihakemuksen tekemishetkellä Suomessa mallia ammattimaisesti käyttänyt saa mallioikeuden estämättä jatkaa käyttöä pysyttämällä entisellään sen yleisen luonteen, jollei hyväksikäyttö ole sisältänyt ilmeistä väärinkäyttöä rekisteröinnin hakijaa tai sitä kohtaan, jolta tämä johtaa oikeutensa. Samanlainen luvan tarpeen poistava käyttöoikeus vastaavilla edellytyksillä on säännöksen mukaan myös sillä, joka on ryhtynyt olennaisiin toimenpiteisiin käyttääkseen mallia Suomessa ammattimaisesti. Rangaistavaa ei ylipäätään olisi mallioikeuslain ja yhteisömallista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 6/2002 perusteella sallituksi katsottava toiminta. Mallioikeudenkin osalta loukkauksen arvioinnissa on huomioitava muun muassa oikeuden alkamisajankohtaa, sisältöä, rajoituksia sekä rekisteröinnin kumoamista ja mitättömäksi julistamista koskevat mallioikeuslain ja yhteisömallista annetun asetuksen säännökset.